

Lietuvos 5–8 kl. mokinių STEAM

(gamtos mokslų – biologijos) olimpiados nuostatai

Olimpiados tikslas, uždaviniai, rengėjai, organizavimo tvarka ir vertinimas

STEAM 5–8-tų klasių mokinių **olimpiados tikslas** – nuo ankstyvojo mokyklinio amžiaus skatinti mokinius holistiškai mąstyti, domėtis gamtos mokslais, bei sugebėti juos integruoti

Olimpiados uždaviniai:

- ugdyti mokinių pažintinius interesus, praktinius įgūdžius bei gebėjimus;
- skatinti mokinius kritiškai mąstyti, kūrybiškai ir savarankiškai veikti.

Taip pat siekiama:

- motyvuoti 5–8-tų klasių mokinius domėtis gamtos mokslais ir siekti karjeros šioje srityje;
- ugdyti mokinių mokslinį raštingumą ir holistinį mąstymą, pasirengimą tolesniam mokymuisi ir praktinei veiklai;
- įvertinti formalaus ir neformalaus ugdymo(si) dermės įtaką mokinių pasiekimams.

Olimpiados rengėjai – Klaipėdos universitetas, Lietuvos rajonų ir miestų savivaldybės, Vakarų Lietuvos regiono pedagogai.

Olimpiados organizavimo tvarka

Lietuvos 5–8 -tų klasių mokinių STEAM olimpiada organizuojama trimis etapais:

- **I-ąjį etapą** pagal mokyklinį turinį rekomenduojama surengti mokyklose. Šiam olimpiados atrankos etapui vadovauja mokyklų administracija ir dalyko mokytojai, dalyvius skatina mokykla.
- **II-asis etapas** vyksta rajonuose ir miestuose, kuriuos organizuoja savivaldybės paskirti atsakingi komitetai ir / ar asmenys (pvz. rajonų ar miestų biologijos mokytojų metodinio būrelio taryba, Švietimo centrai), kurie užtikrina dalyvių užduočių sprendimo skaidrumą. Užduotys yra **atsiunčiamos likus parai iki numatytos renginio dienos savivaldybės paskirtam atsakingam asmeniui**. Rajonų ir miestų organizaciniai komitetai sudaro II-ojo etapo vertinimo komisiją, kuri įvertina užduočių atsakymus, parengia vertinimo suvestines ir perduoda olimpiados rengėjams nurodytu būdu. Olimpiados rengėjai asmens duomenis naudoja tik olimpiados tikslais ir saugo vieną mėnesį po olimpiados.
- **III-ąjį etapą** organizuoja Klaipėdos universitetas; jame dalyvauja daugiausiai taškų (balų) II-ame etape surinkę atskirų 5, 6, 7 ir 8 klasių visų dalyvavusių savivaldybių mokiniai, gavę iš KU organizatorių atskirą pakvietimą. Olimpiada pagal galimybes vyksta arba kontaktiniu arba

nuotoliniu būdu. Visi olimpiados III etapo dalyviai gauna dalyvio pažymėjimus. Olimpiados nugalėtojai ir juos paruošę mokytojai yra apdovanojami diplomais ir organizatorių bei rėmėjų atminimo dovanomis.

Olimpiados metu organizuojami **seminarai mokytojams**. Mokytojams, paruošusiems mokinius III-jam etapui, ir mokytojams, dalyvavusiems seminare, yra išduodami pažymėjimai.

Olimpiados vertinimas. III-ojo etapo vertinimo pirmininką ir vertintojus skiria olimpiados organizavimo komitetas. Pirmininkas vertintojus supažindina su užduočių struktūra ir vertinimo kriterijais. Užduotys yra vertinamos taškais. Kiekvieno olimpiados dalyvio rezultatai yra surašomi tam skirtame vertinimo lape.

Olimpiados testų rengimas ir užduočių struktūra

5–6-ą ir 7–8-ą klasių STEAM turinio pagrindą sudaro biologijos kartu su gamtinės geografijos, fizikos, chemijos, matematikos, technologijų disciplinos temos bei bendramoksliniai dalykai: ekologija, etnologija, sveika gyvensena, vartotojo kultūra – ugdantys mokinių sociokultūrinę sampratą.

Olimpiados testai ir užduotys rengiamos laikantis tam tikros testų ir užduočių rengimo struktūros. Jomis siekiama patikrinti dalyvių holistines gamtamokslines žinias ir supratimą bei atskleisti gebėjimus. Testai parengti valstybine lietuvių kalba ir atitinka kalbos taisyklingumo reikalavimus. Visi dalyviai, nežiūrint jų kalbinės mokymosi aplinkos, užduotis sprendžia bendra tvarka.

Testą gali sudaryti šie klausimai ir užduotys:

- pasirenkamojo atsakymo klausimai. Atsakydami į juos mokiniai turi pasirinkti vieną teisingą atsakymą iš kelių pateiktų;
- trumpojo atsakymo klausimai. Atsakinėdami juos mokiniai turi pateikti/suformuluoti atsakymą patys vienu žodžiu ar žodžių junginiu (bet neaiškina, kaip gavo atsakymą);
- išsamaus atsakymo ir paaiškinimo klausimai. Šio tipo klausimai reikalauja pateikti atsakymą ir jį paaiškinti, išsakyti savo nuomonę ir ją pagrįsti;
- esė (reflektavimo) tipo užduotyse mokinių prašoma sukurti rišlų, stilistiškai laisvą arba remiantis pateiktais teiginiais ir sąvokomis – tekstą, kuriam būtų būdingas dalykinis kontekstas;
- struktūruotos užduotys susideda iš pasirenkamojo atsakymo, trumpojo atsakymo ir išsamaus atsakymo dalių. Šiomis užduotimis siekiama išsamiai analizuoti vieną reiškinį/objektą ar sąvoką įvairiais aspektais;
- kiti – tai klausimai, kuriuos būtų sunku priskirti kuriam nors tipui. Į juos mokinys turi atsakinėti remdamasis bendraisiais gebėjimais ir patirtimi, pvz., „užbaigti sakinius“, „įrašyti vietoje taškų“, „pildyti lentelę“, „nustatyti seką/eiliškumą“, „sunumeruoti pagal svarbumą“, „nurodyti rodyklėmis“, „nubraižyti schemą“, „baigti piešti piešinį“ ir panašiai;
- praktinės užduotys – susideda iš užduoties aprašymo, hipotezės kėlimo, priemonių pasiėmimo, užduoties atlikimo, rezultatų surašymo į lentelę ir išvados(u).